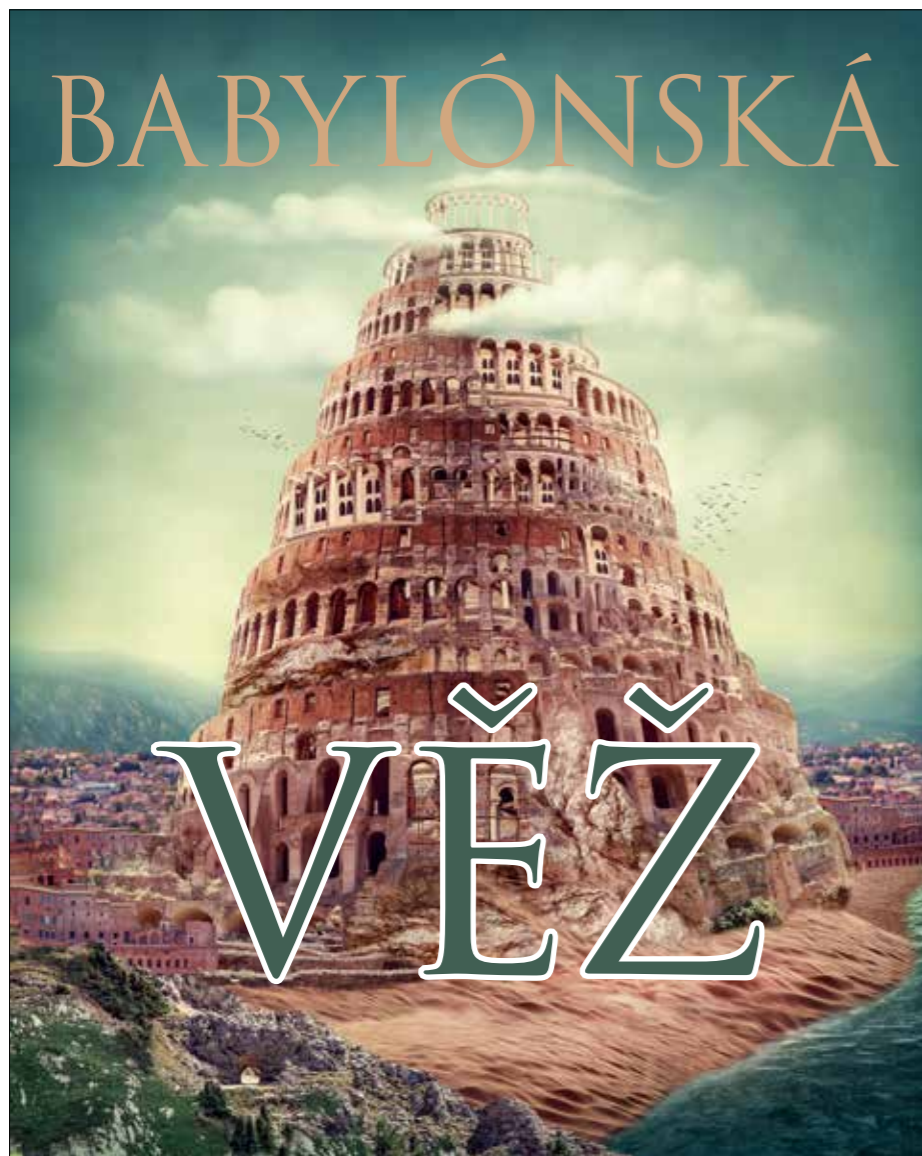

BABYLÓNSKÁ

VĚŽ

OTEC BEDŘICH HORÁK

„To je úplný babylon,“ říkáme, když se ocitneme ve velkoměstě, například v Praze na Karlově mostě, kde se pohybuje velké množství lidí, z nichž jsou mnozí navíc příslušníci jiných národů, a tudíž slyšíme kolem sebe změt různých jazyků. Toto rčení nachází svůj původ v Bibli a určitě mnozí z vás to znají a alespoň tuší, kde se tam tento příběh nachází. A jistě víte i z dějepisu o Babylónské říši, která patřila k významným říším starověku.

Babylón vznikl někdy v 19. století př. Kr., kdy z malé sumerské osady, kterou začali nazývat Bab-ilu („Brána boží“), se postupně stávalo velké a významné město, které dalo název i říši, jejímž hlavním městem bylo a která během staletí upadala a zase povstávala. Na začátku 6. století př. Kr. se s touto říší setkali i Židé velmi zblízka. Tehdy král Nabuchodonosor oblehl a dobyl Jeruzalém a židovské obyvatelstvo z větší části odvedl do své říše. Tito Judejci tam mohli vidět i tzv. zikkuraty, vícestupňové věže, které měly nábožen-

ský význam. Sestávaly z několika stále menších teras, které se zmenšovaly úměrně jejich výšce. Na nejvyšší terase takové věže, jakou byla Etemenanki, zbudovaná Nabuchodonosorem, se nacházela komnata babylónského boha Marduca, která byla smrtelníkům nepřístupná. Měl pak sestupovat z věže do svatyně, kde ho mohli věřící spatřit v podobě sochy. Sám Nabuchodonosor zdůrazňuje při popisu této věže, že měla být vybudována tak, aby její vrchol sahal až do nebeských výšin. Archeologové podle vykopávek zjistili,

že tato věž dosahovala výšky 90 m, což muselo působit opravdu majestátně. O podobné věži se hovoří v 11. kapitole knize Geneze (I. Mojžišova). Vyprávění ovšem vzniklo asi v 10. stol., tedy několik staletí před Nabuchodonosorem. Víme ale, že tento panovník vybudoval věž na zbořenisku předchozí věže. Takže něco podobného tam bylo i předtím. Důležitější než sama věž je ale význam biblického vyprávění. Je třeba vycházet z vyústění tohoto příběhu. Vysvětluje se zde, proč existuje rozvrstvení národů, množství různých jazyků, kterými hovoří. Bůh doslova „zmátl“ (hebrejsky bálál – odtud lidové odvození názvu Babylón – „Bábel“) řeč lidí země. Proč? Bible rozvíjí v úvodních kapitolách důsledky prvního hříchu lidí, zlo se šíří. Toto zlo spočívá v tom,

že lidé odmítají Boha. I když věž byla podle historických pramenů budována k počtě boha (víme ale, že nepravého), Písmo to popisuje jako touhu lidí vybudovat věhlas sobě samým, projev pýchy: „Pojďme, vystavme si město s velmi vysokou věží a proslavme se tím, abychom se nerozptýlili po celé zemi!“ Lidé si myslí o sobě a o svém díle, jak nepřekonatelné je, ale Bůh musí sestoupit, aby se podíval, aby vůbec „zahlédl“ to, co je pro lidi naprostý „top“ všeho, tak nepatrné je tento lidský čin v Hospodinových očích. Tak jako i v jiných případech, kdy přichází na lidi neblahý důsledek jejich špatného jednání, Bible i nyní líčí Boha jako toho, kdo působí zmatení jazyků. Ve skutečnosti lidská pýcha vede k tomu, že jeden prosazuje to, jiný zase tamto a nakonec se všichni pohádají, přestanou si rozumět a velkolepý projekt končí neúspěchem. Tak dopadá jednání bez Boha, na vlastní pěst. Bůh, který dává lidem svobodu jako velký dar, k tomu smutně přihlíží. Ale nezůstává nečinný. Právě v Babylonii připravuje vyvolení Abraháma, ve kterém dostanou požehnání všechny národy země, jak to bezprostředně po události s babylónskou věží v knize Geneze následuje. Toto požehnání vyvrcholilo v dějinách spásy sjednocením všech národů skrze výkupné dílo Ježíše Krista a skrze Ducha Svatého, kterého Ježíš na lidstvo sešle. Není náhodou, že apoštolům, kteří v den Letnic vystoupili před shromážděným davem a hlásali radostnou zvěst spásy, jejich posluchači rozuměli, ač pocházeli z různých částí země a mluvili rozličnými jazyky. Duch Svatý dává těm, kdo jsou ochotni ho přijmout, dar lásky, skrze který je možné překonat všechny bariéry, etnické, sociální i jazykové.

Foto: Elena Schweitzer, lemontreeimages, PX Media - Adobe stock

Apoštol migrantů

Zcela jistě jsme v posledních měsících či letech narazili na lidi, kteří vlivem různých okolností (válka, pronásledování, ekonomické důvody) museli opustit svou zemi. Těžce se dokážeme vcítit do osudů migrantů, neumíme si představit, co to znamená ztratit nejen domov, ale v mnoha případech také ty nejbližší, s nimiž domov uprchlíci sdíleli. Papež František již dlouhá léta masíruje z pohodlnou evropskou

společnost výzvami o nutnosti přijímat uprchlíky a postarat se o ně. Ale nejedná se jen o jednorázovou sbírku, kterou si člověk možná uklidní své svědomí, ale např. také o duchovní provázení osob, které se ocitly bez domova. V církvi to má přímo v popisu práce řád scalabriánů, tj. Kongregace misionářů svatého Karla Boromejského, která je pojmenována po Giovannim Battistovi Scalabrinim (1839–1905).

PETR JANŠTA

Na jednom ze setkání této kongregace s papežem Františkem v roce 2018 řekl její generální představený Leonir Chiarello: „Zatímco v době, kdy byl řád založen, odcházeli lidé do ciziny s jasným cílem, totiž najít tam práci a usadit se tam, nyní se jedná o nucenou masovou migraci, která nemá konec ani cíl a v důsledku kriminálního pozadí nezřídka vede k tragédiím.“ Svatý otec tehdy mimo jiné takto scalabriány povzbudil: „Svoje poslání plňte v obtížných kontextech, poznamenaných někdy podezříváním a předsudky, ne-li přímo odporem proti cizincům. To vás vede k ještě odvážnějšímu a vytrvalějšímu apoštolskému nadšení, abyste přinášeli Kristovu lásku těm, kteří jsou daleko od své vlasti a rodiny a kterým hrozí, že svoji situaci budou vnímat jako vzdálení od Boha.“ Giovanni Battista Scalabrini se narodil 8. července 1839 ve Fino Mornasco v provincii Como v severní Itálii jako třetí dítě vinaře Luigiho Scalabrinioho a jeho ženy Colomby Trombety. V roce 1863 byl vysvěcen

na kněze a vyučoval v kněžském semináři v Comu, kde se v roce 1868 stal jeho rektorem. Velmi brzy jej papež Pius IX. jmenoval biskupem v Piacenze, Giovanni měl tehdy 36 let. Jako biskup proslul neúnavnou péčí o chudé, nemocné, postižené, zvláště pak o neslyšící. Každou z 365 farností navštívil minimálně pětkrát a při svých návštěvách slyšel stále znovu, jak hlad a nouze nutí lidi k opuštění domovů a následně emigraci, hlavně do USA. V roce 1887 tedy založil Kongregaci misionářů pro italské emigranty, později přejmenovanou na Kongregaci misionářů svatého Karla Boromejského (C.S.). Během následujících let prokázal neskutečnou obětavost v péči o migranty, sám navštívil USA (dokonce jej přijal v Bílém domě tehdejší prezident USA Theodore Roosevelt) i jihoamerické země, aby především italské migranty povzbudil a podpořil. Traduje se, jak prodal své koně, na kterých jezdil po své diecézi, zlatý kalich, který mu daroval papež, i pektorál (biskup-

ský kříž), jen aby peníze pomohly nasycit chudé. Tento svatý muž zemřel 1. června 1905 v Piacenze. Blahořečen byl v roce 1997 a v říjnu tohoto roku by mělo proběhnout jeho svatořečení. I když se důvody pro migraci za oněch 130 let v mnohém změnil, nezměnila se potřeba péče o ty, kteří přišli o domov. Jak zdůraznil papež František při setkání se scalabriány, „je strhující seznamovat lidi různých kultur s Ježíšem skrze Písmo, vyprávět jim o mystériu Jeho lásky: vtělení, umučení, smrti a vzkříšení. Sdílet s migranty úžas ze spásy, která je dějinná, zakotvená, a pře všeobecná: pro všechny! Objevovat, že skrze Písmo chce Bůh darovat těmto konkrétním mužům a ženám Slovo spásy, naděje, vysvobození a pokoje.“

Zdroje: <https://www.vaticannews.va/cs/vatikani/>, https://en.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Battista_Scalabrini, <https://www.vaticannews.va/cs/vatikani/>, <https://www.vaticannews.va/cs/vatikani/>, <https://www.vaticannews.va/cs/vatikani/>